

การแพร่กระจายของแพลงก์ตอนพืชในอ่าวไทย

Distribution of Phytoplankton in the Gulf of Thailand

พรพิสุทธิ์ เสนประดิษฐ์¹, เชษฐพงษ์ เมฆสัมพันธ์¹, นิศรา ถาวรโสธร¹, อรอนงค์ เวชสิทธิ์¹, ชاکริต เรืองสอน¹ และทรงเผ่า สมัชชานนท์¹
Phornphisut Senpradit¹, Shettapong Maksumpun¹, Nissara Thavonsod¹, Oning Veschasit¹, Chakhrit Ruengsom¹ and
Songpao Samuchchanon¹

¹ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การศึกษการแพร่กระจายของแพลงก์ตอนพืชในบริเวณอ่าวไทยดำเนินการศึกษาในช่วง 17 สิงหาคม – 22 กันยายน พ.ศ. 2561 มีจำนวนจุดเก็บตัวอย่างทั้งสิ้น 49 สถานี เพื่อศึกษาชนิด และความหนาแน่นของแพลงก์ตอนพืช บริเวณผิวน้ำจากการศึกษาพบแพลงก์ตอนพืชทั้งสิ้น 5 ชั้น ได้แก่ Chlorophyceae, Cyanophyceae, Bacillariophyceae, Dictyochophyceae และ Dinophyceae โดยมีความหนาแน่นอยู่ในช่วง 96-31,217 เซลล์/ลิตร พบความหนาแน่นสูงสุดของจำนวนเซลล์บริเวณอ่าวไทยตอนในฝั่งตะวันตก โดยมีกลุ่มเด่นคือ Bacillariophyceae ได้แก่ *Chaetoceros* spp. คิดเป็นร้อยละ 96 ของจำนวนแพลงก์ตอนที่พบ ส่วนความหนาแน่นต่ำสุดพบบริเวณนอกชายฝั่งของอ่าวไทยตอนใต้ ห่างจากชายฝั่งจังหวัดชุมพร ประมาณ 231 กิโลเมตร โดยมีกลุ่มเด่นคือ Cyanophyceae ได้แก่ *Trichodesmium erythraeum* นอกจากนี้ยังพบแพลงก์ตอนพืชที่สามารถสร้างสารพิษได้แก่ *Pseudo-nitzschia pungens* บริเวณอ่าวไทยตอนใน ห่างจากชายฝั่งจังหวัดเพชรบุรี ประมาณ 28 กิโลเมตร โดยมีความหนาแน่น 485 เซลล์/ลิตร ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรสร้างมาตรการในเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนเพื่อความปลอดภัยในการบริโภคอาหารทะเล

คำสำคัญ : แพลงก์ตอนพืชทะเล, การแพร่กระจายของแพลงก์ตอนพืช, อ่าวไทย

Abstract

The study on distribution of phytoplankton in the Gulf of Thailand was carried out during 17th August – 22nd September 2018, with a total of 49 sampling stations. The main objective of this research is to figure out the number of species and density of surface phytoplankton in the Gulf. The results showed that phytoplankton 5 classes including Chlorophyceae, Cyanophyceae, Bacillariophyceae, Dictyochophyceae and Dinophyceae were found. The cell density ranged between 96-31,217 cells/l. The maximum density of phytoplankton was found in the western part of the inner Gulf of Thailand where the dominant group was Bacillariophyceae with 95% of *Chaetoceros* spp. The lowest density was found at the off-shore area in the southern part of the Gulf of Thailand with about 231 kilometers far from the coastline of Chumphon Province, where dominant plankton was Cyanophyceae, including *Trichodesmium erythraeum*. In addition, the toxic phytoplankton as *Pseudo-nitzschia pungens* was found in the inner Gulf with about 28 kilometers far from the

coastline of Phetchaburi Province at the cell density of 485 cells/l. For marine food safety, all stakeholders especially government sectors have to issue the monitoring measure and warning system.

Keywords: Marine Phytoplankton, Phytoplankton distribution, Gulf of Thailand